

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

— Țombi dragă... Începu el să se tânguie. Mi se pare că ne-am rătăcit prin pădure...

Și în clipa aceea prichindelul înțelese cât de rău și-ar fi făcut dacă ar fi gonit cățelul acasă cu tot dinadinsul.

Țombi simți neliniștea stăpânului și i se gudură viu la picioare și începu să-și frece botișorul umed și cald de niște gambe reci. Înaintau încet printre copaci spre nord, și ciufuliciul izbuti să-și mențină curajul până când umbrele copacilor prinseră a se lungi, iar desișul pădurii deveni mai întunecos. [...]

Un fâlfâit greu și cald se apropia de ei și țipete sinistre ca niște bocete răsunară undeva aproape. O aripă moale lovi pieptul prichindelului și câinele, schelălăind, îi scăpă din brațe și o luă la goană aiurea.

Singur, fără niciun suflet bun alături, ciufuliciul, atât de vesel și de neastâmpărat altădată, închise ochii așteptând ceva rău, și parcă devenea de piatră, și parcă începea să înghețe... Se răzvrăti cu ultimele puteri, cu ultimele dorințe, cu ceea ce mai rămăsese cald și lumină într-însul. Protejându-și mersul speriat cu mâinile, făcu pas după pas, pas după pas... și deodată auzi, aproape, un scheunat prietenos și simți la glezne o răsuflare bună. Era o geană de lumină în aer, oare de unde? și Țombi își lipise botul de un loc bătătorit, cu iarbă scurtă, răvășită. Regăsise poteca!... Dar încotro s-o apuce? Unde era nordul?... În dreapta!... În stânga? [...]

Prichindelul avusese o licărire de luciditate în groaza lui. Amintindu-și că mușchiul copacilor arată cam întotdeauna nordul, își învinsese spaima și pipăi cu mâinile scoarța câtorva arbori. După ce simți pe alocuri, în vârful degetelor, porțiuni mătăsoase, reveni apoi pe cărarea în care păzea ca o santinelă Țombi cel iarăși curajos, și astfel ghici direcția peșterii. [...]

Mergeau încet nenorociții, Țombi în frunte, prichindelul în urma lui, ținându-i coada într-un gest prelung, nesfârșit, de mângâiere și recunoștință, amenințați de toate spaimile nopții, de toate dușmăniile pădurii, dar cu un mic bob de speranță în suflet... Un bobuleț care începu să se agite când ciufuliciul, multă vreme neciufulit de pieptenul fricii, zări, în depărtare, o tresărire luminoasă, și care explodează de-a binelea când auzi strigăte și nume cunoscute. Erau cireșarii! Fiecare își rostea numele. Oare când și unde dispăruseră spaima și groaza și gheața? Oare existaseră vreodată? Atras de jocul cireșarilor, începu și el să strige cât îl țineau puterile:

— Tic! Tic!

— Ursu! Ursu! se auzea de undeva de departe.

— Lucia! Dan! răsuna undeva în fața lui.

— Victor! Maria! Maria! Maria! [...]

Un singur lucru știa: lumina pe care-o văzuse tresărind și care creștea mereu era un foc. Parcă-i simțea și fumul în ochi. Acolo trebuia să ajungă. Strigându-și din când în când numele, porni în goană, cu Țombi după el, spre lumină. Și deodată se trezi în fața focului! Vesel, curajos, ce mai: Tic! Bine i-ar fi prins curajul și veselia care-l cotropiseră definitiv, cu un ceas înainte, în pădure! Uitase totul prichindelul cârn și

iarăși ciufulit. Sosirea lui nu fusese simțită. Dar el vedea spatele cuiva și vedea cum se reped vreascurile în vălvătaie.

— Scuzați, vă rog. [...] Aici a poposit expediția cireșarilor?

Ionel se întoarse uimit și speriat și năucit spre vocea nevăzută:

— Tic!

— În carne și oase! Ba chiar și cu Țombi lângă el!

— Cum ai ajuns aici, prăpăditule?... [...]

— M-am luat după semnalul tău, după foc. Bravo!

— Mare isteț mai ești, îl alintă Ionel. [...]

— Aoleu, ce foame mi-e! Aș mânca și foc!... Dar ceilalți unde-s? N-au terminat joaca?

— Aoleu! se văită Ionel la rândul lui. Am uitat să dau semnalul. Și ei te caută. Am organizat o expediție în regulă ca să te găsim. Stai puțin...

Își făcu mâinile pâlnie și începu să strige din toate puterile către toate direcțiile:

— luuuuu! Ionel!... luuuuu! Ionel!... luuuuu! Ionel! luuuuu! Ionel!

Din pădure i se răspunse cu chiote. Toți știau că prichindelul se afla la foc, lângă Ionel. [...]

Ionel îi oferi cârnului cu ochii numai neastâmpăr tot felul de bunătați și-i povesti pe scurt, în timp ce ascultătorul înfuleca de zor, cum decursese prima zi a expediției. Tic dădea mereu din cap, dar nu uita să rupă în două tot ce ducea la gură și să-l blagoslovească astfel pe Țombi cu cel mai îmbelșugat ospăț din viața lui... meritat cu prisosință.

— Grozavă friptură, Țombișorul, nu?... Lasă, nu te mai prefac modest! O merităm amândoi.

— Poate vrei un ceai cald? îl întrebă Ionel.

— Mai întrebi? răspunse puștiul, uitându-se însă cu ochi de pisică spre niște pete albe.

Constantin Chiriță, *Cireșarii*

Textul 2

Despre tatăl meu, Barbu Delavrancea, scriu mulți [...]. Dar în ființa lui mai era o altă latură, puțin cunoscută de lumea care-l socotea, ironic, cu luciri sfredelitoare în privire. Era omul duios, cu lacrimi în ochii verzi când citea din poezia populară, din Eminescu, sau când asculta simfoniile lui Beethoven, era omul care iubea toate manifestările artei și ale naturii, tainic legat de pământ, de copaci, de tot ce durează în scurgerea mileniilor.

La țară, la nepoții de frate, se trezea înainte de răsăritul soarelui. Pleca, cu pasul lui ritmat și suplu, în grădină. Se așeza la o masă sub un imens salcâm japonez, cu caietele în care scria ca un școlar silitor. Îl învăluia tăcerea, îi încrețea părul roua. Când țâșneau primele raze ale soarelui se oprea, privea în jurul lui, sta pe gânduri, trezit ca dintr-un vis de Dik, setterul, de Năluca, foxterierul, sosiți într-o goană să se gudure pe lângă el. După trei ceasuri de lucru se bucura să bea cafeaua cu lapte cu noi toți, pe cerdacul umbrit de viță. [...]

Mi-aduc aminte însă de altă pădure, a primei copilării, la Mănăstirea Agapia, cu brazi îndesați unii într-alții ca într-o tapiserie medievală și aroma de legende care cobora până la căsuțele noastre. Petreceam vacanțele cu poetul Alexandru Vlahuță și cu cele două fete ale lui. În plimbările noastre prin pădure, tata o necăjea pe mama, care era fricoasă: „Auzi un foșnet?” [...] Vlahuță, mimând groaza, exclama: „O fi un lup, hai să fugim!”. Grupul de fete se repezea pe potecă cu mama, în râsul major al tatii și cel în trepte și grav al poetului.

Era epoca farselor. Cei doi prieteni erau tineri, familiile adunate la masă în casa surorii lui Vlahuță deveneau victime sigure ale glumelor celor doi. [...]

Tot în Moldova, lângă Bacău, la țară, într-o casă bătrânească cu ziduri de cetate, îl văd pe tata într-o sală mare, frământând în covată aluatul de pâine. Părul lui creț era numai cute din cauza căldurii, eu îi ștergeam fața cu o batistă, el, cu mânecile suflecate până sus, plesnea aluatul de se scutura podeaua. Pâinea făcută de el avea gustul vrăjit al poveștilor.

Cella Delavrancea, *Portret*

A.

1. Notează, din textul 1, doi termeni care fac parte din câmpul lexical al *naturii*.

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**

Țombi este numele

- a) unei păduri.
- b) unei peșteri.
- c) unui câine.
- d) unui joc.

Răspunsul corect:

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**

Timp de trei ore, dimineața, Barbu Delavrancea obișnuia

- a) să compună simfonii.
- b) să-și plimbe câinii.
- c) să privească brazii.
- d) să scrie în grădină.

Răspunsul corect:

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**

Alexandru Vlahuță este prezentat în text în calitate de

- a) compozitor de muzică clasică.
- b) prieten al familiei Delavrancea.
- c) stăpân al câinilor Dik și Năluca.
- d) vânător priceput de lupi și de urși.

Răspunsul corect:

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Pentru a găsi nordul, Ursu verifică mușchiul de pe copac.		
Fiindcă a fost fricos, câinele nu primește nimic de mâncare.		
Cireșarii au plecat în căutarea lui Tic.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Barbu Delavrancea avea o sensibilitate pe care străinii o observau ușor.		
Barbu Delavrancea avea ochii albaștri.		
Alexandru Vlahuță și Barbu Delavrancea aveau simțul umorului.		

6. Transcrie, din secvența următoare, două figuri de stil, pe care le vei preciza: „Un fâlfâit greu și cald se apropia de ei și țipete sinistre ca niște bocete răsunară undeva aproape. O aripă moale lovi pieptul prichindelului și câinele, schelălăind, îi scăpă din brațe și o luă la goană aiurea.” **6 puncte**

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Conțin diftong ambele cuvinte din seria:

- a) „țineau”, „deveneau”.
- b) „petreceam”, „vrei”.
- c) „mileniilor”, „știau”.
- d) „ceai”, „mângâiere”.

Răspunsul corect:

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Seria care cuprinde doar cuvinte derivate cu sufix diminutival este:

- a) „căsuțele”, „botișorul”.
- b) „fricoasă”, „bunățăți”.
- c) „numai”, „întotdeauna”.
- d) „vacanțele”, „fetițe”.

Răspunsul corect:

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Sunt omonime ambele cuvinte din seria:

- a) „cu brazi îndesați unii într-alții ca într-o tapiserie medievală”; În curte, se aflau copacii înghesuiți.
- b) „desișul pădurii deveni mai întunecos”; „zări, în depărtare, o tresărire luminoasă”.
- c) „nu uita să rupă în două tot ce ducea la gură”; Mi-e dor de poveștile spuse la gura sobei.
- d) „părul lui creț era numai cute din cauza căldurii”; Părul din curtea bunicii face fructe foarte dulci.

Răspunsul corect:

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Sensul secvenței subliniate în enunțul „Strigându-și din când în când numele, porni în goană” este:

- a) mereu.
- b) nicăieri.
- c) oriunde.
- d) uneori.

Răspunsul corect:

5. Selectează, din fragmentul următor, trei verbe la moduri diferite, pe care le vei preciza:

„Aș mânca și foc!... Dar ceilalți unde-s? N-au terminat joaca?

— Aoleu! se văită lonel la rândul lui. Am uitat să dau semnalul. Și ei te caută.”

6 puncte

Verbul	Modul verbului

6. Alcătuieste un enunț asertiv, în care verbul la infinitiv „a avea” să fie atribut (1), și o propoziție negativă, în care substantivul „expediție” să fie complement prepozițional (2). **6 puncte**

(1)

(2)

7. Transcrie propozițiile subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: „Atras de jocul cireșarilor, începu și el să strige cât îl țineau puterile”. **6 puncte**

8. Scrie, în spațiile libere, forma corectă a cuvintelor subliniate în următorul enunț, reprezentând mesajul unui iubitor al naturii. **6 puncte**

Nu-ți este ușor să descri / să descrii (1) în termeni complexi / complecși (2) ochii negri / negrii (3), rugători ai / a-i (4) vulpii sărmame întâlnită / întâlnite (5) la marginea pădurii, într-o capcană, de către membri / membrii (6) echipei de căutare.

Nu-ți este ușor _____ (1) în termeni _____ (2)
ochii _____ (3), rugători _____ (4) vulpii sărmame
_____ (5) la marginea pădurii, într-o capcană, de către
_____ (6) echipei de căutare.

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2023 – 2024
Limba și literatura română
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 3

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I (70 de puncte)

A.

1. Câte 1 punct pentru notarea oricărui doi termeni care fac parte din câmpul lexical al *naturii* (de exemplu: *pădure, copaci* etc.) **2 x 1 punct = 2 puncte**

Notă! Nu este necesară formularea răspunsului în enunț.

2. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **c** **2 puncte**
3. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **d** **2 puncte**
4. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b** **2 puncte**

5. Câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect; notarea a două variante de răspuns pentru un enunț – 0 puncte **6 x 1 punct = 6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Pentru a găsi nordul, Ursu verifică mușchiul de pe copac.		x
Fiindcă a fost fricos, câinele nu primește nimic de mâncare.		x
Cireșarii au plecat în căutarea lui Tic.	x	

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Barbu Delavrancea avea o sensibilitate pe care străinii o observau ușor.		x
Barbu Delavrancea avea ochii albaștri.		x
Alexandru Vlahuță și Barbu Delavrancea aveau simțul umorului.	x	

6. Transcrierea oricărui două figuri de stil din secvența dată (de exemplu: „șipete sinistre ca niște bocete” – comparație; „un fâlfâit greu” – epitet etc.), cu precizarea acestora **6 puncte**
– câte 1 punct pentru transcrierea oricărui două figuri de stil – 2 x 1 punct = 2 puncte
– câte 2 puncte pentru precizarea corectă a felului fiecărei figuri de stil transcrise – 2 x 2 puncte = 4 puncte

Notă! Nu este necesară formularea răspunsului în enunț. Punctajul pentru precizarea corectă a figurii de stil se acordă și în cazul transcrierii parțiale a acesteia.

7. Prezentarea unui element de conținut comun celor două texte (de exemplu: *câinele/pădurea/relația om-animat* etc.) **6 puncte**
– precizarea unui element de conținut comun – 2 puncte
– câte 1 punct pentru prezentarea elementului de conținut comun din fiecare text (prezentare adecvată, prin valorificarea unei secvențe relevante din text – 1 punct; încercare de prezentare – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte
– respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
– respectarea numărului minim de cuvinte indicat – 1 punct

Notă! Nu este obligatorie citarea în valorificarea secvențelor.

- 8. Motivarea răspunsului la întrebarea dată** **6 puncte**
- menționarea răspunsului la întrebarea dată – 1 punct
 - motivarea răspunsului menționat (motivare adecvată – 1 punct; încercare de motivare – 0 puncte) – 1 punct
 - valorificarea textului indicat (valorificare adecvată – 2 puncte; încercare de valorificare/simpla citare a unei secvențe relevante – 1 punct; lipsa valorificării – 0 puncte) – 2 puncte
 - respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
 - încadrarea în numărul de cuvinte indicat – 1 punct

Notă! Nu este obligatorie citarea în valorificarea textului indicat. Nu este necesară formularea unei concluzii sau utilizarea conectorilor de tipul „în primul rând”, „în al doilea rând”, „în concluzie” etc.

- 9. Asocierea fragmentului din „Cireșarii” de Constantin Chiriță cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prin prezentarea unei valori comune (de exemplu: *curajul/perseverența/prietenia/solidaritatea* etc.)** **6 puncte**
- numirea unei valori identificate în textul dat – 1 punct
 - precizarea titlului și a autorului unui text literar (epic, liric sau dramatic, din literatura română sau din literatura universală) asociat textului dat, pe baza valorii identificate – 1 punct
 - prezentarea valorii comune, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text (prezentare adecvată – 2 puncte; încercare de prezentare sau referire la un singur text – 1 punct; lipsa de prezentare – 0 puncte) – 2 puncte
 - respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
 - încadrarea în numărul de cuvinte indicat – 1 punct

Notă! Nu este obligatorie citarea în valorificarea secvențelor.

B.

1. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **d** **2 puncte**
2. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **a** **2 puncte**
3. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **d** **2 puncte**
4. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **d** **2 puncte**
5. Selectarea din fragmentul indicat a oricăror trei verbe aflate la moduri diferite – de exemplu: „aș mânca” – *condițional-optativ*, „(n)-au terminat” – *indicativ*, „să dau” – *conjunctiv* etc. **6 puncte**
 - câte 1 punct pentru selectarea oricărui verb – 3 x 1 punct = 3 puncte
 - câte 1 punct pentru menționarea fiecărui mod verbal diferit, conform cerinței – 3 x 1 punct = 3 puncte
6. Alcătuirea unui enunț asertiv, în care verbul la infinitiv „a avea” să fie atribut (de exemplu: *Lui Dan i s-a împlinit dorința de a avea o barcă.* etc.) și a unei propoziții negative, în care substantivul „expediție” să fie complement prepozițional (de exemplu: *Nu m-am gândit la expediția noastră.* etc.) **6 puncte**
 - câte 1 punct pentru alcătuirea fiecărui tip de enunț cerut – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - câte 1 punct pentru respectarea funcției sintactice indicate – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - câte 1 punct pentru respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei în fiecare enunț (0 greșeli – 1 punct; 1 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte
7. Transcrierea propozițiilor subordonate din fraza dată, cu precizarea felului acestora („să strige” – *completivă directă*; „cât îl țineau puterile” – *circumstanțială de mod*) **6 puncte**
 - câte 1 punct pentru transcrierea corectă a fiecărei propoziții subordonate – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - câte 2 puncte pentru precizarea felului fiecărei propoziții subordonate transcrise – 2 x 2 puncte = 4 puncte
8. Câte 1 punct pentru completarea enunțului cu fiecare formă corectă (*să descrii, complecși, negri, ai, întâlните, membrii*) **6 x 1 punct = 6 puncte**

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

Conținutul compunerii – 12 puncte

- câte 1 punct pentru notarea oricăror două date de identificare a personajului (vârstă, ocupație, portret fizic etc.) – de exemplu: *copil, prichindel, ciufulit, cârn, cu ochi plini de viață* etc. **2 x 1 punct = 2 puncte**
- câte 1 punct pentru precizarea oricăror două trăsături morale ale personajului (de exemplu: *curajul, istețimea* etc.) **2 x 1 punct = 2 puncte**

- câte 2 puncte pentru prezentarea fiecărei trăsături morale precizate prin câte o secvență comentată (comentare adecvată – 2 puncte; citare sau încercare de prezentare – 1 punct) **2 x 2 puncte = 4 puncte**
- câte 1 punct pentru precizarea oricăror două mijloace de caracterizare diferite, prin care se evidențiază trăsăturile morale prezentate (de exemplu: caracterizare indirectă, prin fapte; caracterizare indirectă, prin relația cu celelalte personaje; caracterizare directă, de către narator; caracterizare directă, de către alte personaje etc.) **2 x 1 punct = 2 puncte**
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului **2 puncte**
 - identificarea unei valori – 1 punct
 - corelarea valorii – 1 punct

Redactarea compunerii – 8 puncte

- marcarea corectă a paragrafelor **1 punct**
- coerența textului: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- proprietatea termenilor folosiți: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- corectitudinea gramaticală: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- claritatea exprimării ideilor: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- ortografia: 0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte **1 punct**
- respectarea normelor de punctuație: 0 – 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte **1 punct**
- lizibilitatea **1 punct**

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.